

Yearbook 2021 International Labour Movement

Évkönyv 2021 A nemzetközi munkásmozgalom történetéből

XLVII. évfolyam

TANULMÁNYOK

A Monarchia végnapjai (*Majoros István*); A „márciusi akció” (*Székely Gábor*); Algéria (*Tramor Quemeneur*); India II. (*Byrappa Ramachandra*); A 2020. évi koronavírus járvány szociális hatásai Indiában és Pakisztánban (*Háda Béla*).

ÉVFORDULÓK

Párizsi Kommün (*Julien Papp*); Marx a Párizsi Kommünről; A Francia Kommunista Párt születése (*Garadnai Zoltán*); A Tunéziai Kommunista Párt első éve (*J. Nagy László*); Az Olaszország Kommunista Pártjának születése (*Horváth Jenő, Pankovits József*); A Profintern (*Székely Gábor*).

ENGELS 200

Engels és a dán munkásmozgalom (*Søren Federspiel*); Lukács György Engels 100. évfordulóján.

DOKUMENTUMOK

Szekeres György (*Szilágyi Ágnes Judit, Edgar Morin, Grégoire Viterbo, Szekeres Varsa Vera, Tarafás Imre*); Gramsci – Politikai alapelemek.

ESEMÉNYEK

Gyorsjelentés a nemzetközi viszonyokról (*Balogh András*); Elnökválasztás az USA-ban (*Pál István*); Kuba (*Krajcsi Sándor*); Az Egyesült Arab Köztársaság (*Percze Máté*); Etiópia (*Marsai Viktor*).

ÉLETRAJZOK

Basir Hadzs Ali; Julien André Charles (*J. Nagy László*); Luciano Lama (*Pankovits József*); Ernesto Cardenal (*Kupi László*); Rodinson Maxime (*Ferwagner Péter Akos*); Julien Papp (*Nagy Balázs*).

EMLÉKEZÉSEK

Szokolay Katalin (*Mitrovits Miklós, Tálás Péter, Székely Gábor*); Diószegi István (*Balogh András*).

BESZÁMOLÓ – HORÁNY 2020

(*Róna Judit, Ránki Péter*).

KÖNYVISMERTETÉS

Denis Babichenko: A háború és hozadéka (*Mark Harrison*).

HOZZÁSZÓLÁS – VARGA JENŐRŐL

Hajdu Tibor, Székely Gábor; Varga Jenő, Magyar Lajos.

INTERNATIONAL SUPPLEMENT

Lock of collective bargaining in India-Part 2 (*Ramachandra Byrappa*); European New Deal (*Yanis Varoufakis*); Capitalism vs. Socialism: The Pandemic and the Global Class Struggle (*David North*); The Debit and Credit of War (*Denis Babichenko*).



A nemzetközi munkásmozgalom történetéből

Évkönyv • 2021
XLVII. évfolyam

Magyar Lajos Alapítvány
2021

Alapító szerkesztők: JEMNITZ JÁNOS és HARSÁNYI IVÁN

Szerkesztőbizottság:

Bebesi György
Csunderlik Péter
Ferwagner Péter Ákos
Horváth Jenő
Juhász József
J. Nagy László
Nagy Péter
Pál István
Pálfi László
Pankovits József
Székely Gábor szerkesztő
Szilágyi Ágnes Judit szerkesztő

Levelezés: *labour.yearbook2@gmail.com*

A kötet megjelenését támogatta az *ELTE BTK Új- és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszéke*, a *Munkásmozgalom-történészek Nemzetközi Egyesülete (ITH-Linz, Ausztria)*, a *Károlyi Mihály Társaság*, a *Politikatörténeti Alapítvány*, a *Magyarországi Vas- és Fémmunkások Központi Szervezete*

This volume was supported by *International Tagung der Historiker der Arbeiterbewegung (ITH)*, *Eötvös Lóránd University Faculty of Humanities Department of Modern History*, *Metallworker's Union Hungari*, *Foundation Michael Károlyi*, *Foundation History of Politics*

Az Évkönyv

2004., 2005., 2006., 2007., 2008., 2009., 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020. és 2021. számának teljes szövege olvasható

You can find the whole text of Yearbooks 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 and 2021

<http://yearbook2.hu> (<http://yearbook2.atw.hu>)

ISSN 0 133476 X

© Székely Gábor

Nyomás: Robinco KFT. F.v.: Kecskeméty Péter

Az Évkönyv nemzetközi tanácsadó testülete:

Agosti, Aldo (Torino)	Maderthaner, Wolfgang (Bécs)
Avineri, Shlomo (Jeruzsálem)	Morgan, Kevin (Manchester)
Buschak, Willy (Brüsszel)	Panaccione, Andrea (Milano)
Callesen, Gerd (Bécs)	Parsons, Steve (Sonderborg, Dánia)
Chakravarti, Sudeshna (Calcutta)	Pelz, William, A. (Chicago)
Degen, Bernhard (Basel)	Rojahn, Jürgen (Amszterdam)
Elorza, Antonio (Madrid)	Schwarzmantel, John (Leeds)
Fülberth, Georg (Marburg)	Schneider, Michael –Bonn, Friedrich Ebert Stiftung
Garscha, Winfried (Bécs)	Schrevel, Margret – Amszterdam, Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
Gianni, Emilio (Genova)	Studer, Brigitte (Lausanne)
Grass, Martin (Stockholm)	Sumrikova, Ljudmila (Dnyepropetrovszk)
Jazsborovszkaja, Inessza (Moszkva)	Sylvers, Malcolm (Velece)
Halstead, John (Sheffield)	Vuilleumier, Marc (Genf)
Hudson, Kate (London)	Weill, Claudie (Párizs)
Kessler, Mario (Potsdam)	Young, James D. (Stirling)
Kircheisen, Inge (Halle/Saale)	
King, Francis (Norfolk, Anglia)	
Kolomijec, Vjacseszlav (Moszkva)	
Konrad, Helmut (Graz)	

TARTALOM

TANULMÁNYOK

<i>Majoros István</i>	
A Monarchia végnapjai.....	13
<i>Székely Gábor</i>	
A „márciusi akció”	21
<i>Tramor Quemeneur</i>	
Parancsmegtagadók az algériai háborúban (1954–1962): engedély nélküli távolmaradás, dezertálás, engedetlenség	33
<i>Byrappa Ramachandra</i>	
A kollektív tárgyalások hiánya Indiában - 2. rész	47
<i>Háda Béla</i>	
A 2020. évi koronavírus járvány szociális hatásai Indiában és Pakisztánban	62

ÉVFORDULÓK

<i>Julien Papp</i>	
A magyar munkásmozgalom és a Párizsi Kommün.....	71
<i>Karl Marx</i>	
a Párizsi Kommünről	75
<i>Garadnai Zoltán</i>	
A francia baloldal szakadása. A szocialisták kongresszusa Toursban	76
<i>J. Nagy László</i>	
A Tunéziai Kommunista Párt megalakulása és tevékenységének első évei (1921-1924)	88
<i>Horváth Jenő</i>	
Az Olasz Szocialista Párt az első világháború éveiben.....	97

Pankovits József

100 éve született az olasz kommunisták pártja..... 122

Székely Gábor

A Vörös Szakszervezeti Internacionálé – a Profintern..... 134

ENGELS 200*Søren Federspiel*

Friedrich Engels és a dán munkásmozgalom..... 141

Lukács György

Friedrich Engels születésének századik évfordulójára 171

DOKUMENTUMOK

Becsület kérdése

– Összeállítás Szekeres Györgyről (1914–1973) (*Szilágyi Ágnes Judit*) 177– Három kötet egy témára (*Tarafás Imre*) 188*Antonio Gramsci*

Új fejedelem 197

ESEMÉNYEK*Balogh András*

Gyorsjelentés a nemzetközi viszonyokról 2021. januárjában 202

Pál István

Elnökválasztás az USA-ban 2020 210

Krajcsi Sándor Roland

Munkásmozgalom a független Kuba első évtizedében (1898-1910) 216

Percze Máté

Az Egyesült Arab Köztársaság a nagyhatalmak játékában..... 226

Marsai Viktor

Gramofon és röntgengép – magyar népzene kutatók gyűjtése Etiópiában..... 236

ÉLETRAJZOK

<i>J. Nagy László</i>	
Basír Hadzs Ali (1920-1991)	247
<i>J. Nagy László</i>	
Julien, Charles André (1891-1991)	258
<i>Pankovits József</i>	
Luciano Lama (1921-1996)	272
<i>Kupi László</i>	
Ernesto Cardenal (1925-2020)	277
<i>Ferwagner Péter Ákos</i>	
Rodinson, Maxime (1915–2004)	284
<i>Julien Papp</i>	
In memoriam Nagy Balázs (1927-2015)	292

MEGEMLÉKEZÉS

Szokolay Katalin (1929–2020)	
(Mitrovits Miklós, Tálás Péter, Székely Gábor)	298
Diószegi István (1930 – 2020)	
(Balogh Adrás)	310

BESZÁMOLÓK

<i>Róna Judit – Ránki Péter</i>	
Baloldali Szigetfesztivál 2020.....	314

KÖNYVISMERTETÉS

<i>Mark Harrison</i>	
A háború ára és hozadéka, avagy miként tett szert Sztálin dollármilliárdokra.	330

HOZZÁSZÓLÁS*Hajdu Tibor*

Jegyzet Varga Jenő „titkos emlékiratához” 337

Varga Jenő

Előszó..... 341

Magyar Lajos

Előszó 343

A Magyar Lajos Alapítványról 345

INTERNATIONAL SUPPLEMENT*Ramachandra Byrappa*

Lack of collective-bargaining in India-Part 2 346

*European New Deal*Yanis Varoufakis at the Leftish Island Festival 2020 in Hungary
(Insel Horány) 360*David North*

Capitalism vs. Socialism: The Pandemic and the Global Class Struggle 364

Denis Babichenko

Introduction 367

E SZÁMUNK SZERZŐI – 2021..... 383

CONTENTS

STUDIES

<i>István Majoros</i>	
The end days of the Monarchy	13
<i>Gábor Székely</i>	
The „March action”	21
<i>Tramor Quemeneur</i>	
Denials of command in the Algerian war (1954–1962): unauthorized absence, desertion, disobedience	33
<i>Byrappa Ramachandra</i>	
Lack of Collective Bargaining in India - Part 2	47
<i>Béla Háda</i>	
Social impacts of the 2020 coronavirus epidemic in India and Pakistan	62

ANNIVERSARIES

<i>Julien Papp</i>	
The Hungarian Workers’ Movement and the Paris Commune	71
<i>Karl Marx</i>	
on the Paris Commune	75
<i>Zoltán Garadnai</i>	
The rupture of the French left. Congress of Socialists in Tours	76
<i>László J. Nagy</i>	
The formation and activities of the Tunisian Communist Party first years (1921-1924)	88

Jenő Horváth

- The Italian Socialist Party during the First World War 97

József Pankovits

- The Italian Communist Party was born 100 years ago 122

Gábor Székely

- The Red Trade Union International – the Profintern 134

ENGELS 200*Søren Federspiel*

- Friedrich Engels and the Danish workers' movement 141

Georg Lukács

- about Engels in 1920 171

DOCUMENTS

“It’s a matter of honor “ – about György Szekeres (1914–1973)

- (Ágnes Judit Szilágyi) 177

Imre Tarafás

- Three volumes on one topic 188

Antonio Gramsci

- The Modern Prince 197

EVENTS*András Balogh*

- Snapshot of the International Relations, January 2021 202

István Pál

- Presidential Election in the U.S. 2020 210

Sándor Krajcsi Roland

- Labor movement in the first decade of independent Cuba (1898-1910) 216

Máté Percze

- The United Arab Republic in the game of the great powers 226

Viktor Marsai

- Gramophone and X - ray machine - collection of Hungarian folk music
researchers in Ethiopia 236

BIOGRAPHIES*László J. Nagy*

- Bashir Hadj Ali (1920-1991) 247

László J. Nagy)

- Julien, Charles André (1891-1991) 258

József Pankovits

- Luciano Lama (1921-1996) 272

László Kupi

- Ernesto Cardenal (1925-2020) 277

Péter Ákos Ferwagner

- Rodinson, Maxime (1915–2004) 284

Julien Papp

- In memoriam Balázs Nagy (1927-2015) 292

HISTORIANS

- Katalin Szokolay (1929–2020) (*Miklós Mitrovits, Péter Tálás,*
Gábor Székely) 298
- István Diószegi 1930 - 2020 (*Adrás Balogh*) 310

REPORTS*Judit Róna - Péter Ránki*

- Left Island Festival 2020 314

BOOK REVIEW*Mark Harrison*

- The price and proceeds of war, or how Stalin acquired it billions of dollars
(about book by Denis Babichenko) 345

COMMENTS*Tibor Hajdu*

- Note to Jenő Varga's „secret memoires” 337

Jenő Varga

- Foreword to book Lajos Magyar 311

Lajos Magyar

- Foreword 343

INTERNATIONAL SUPPLEMENT*Ramachandra Byrappa*

- Lack of collective-bargaining in India-Part 2 346

European New Deal

- Yanis Varoufakis at the Leftish Island Festival 2020 in Hungary
(Insel Horány) 360

David North

- Capitalism vs. Socialism: The Pandemic and the Global Class Struggle 364

Denis Babichenko

- Introduction 367